

No: 2018/26

Tarih: 28.02.2018

Konu: Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır.

Özet: 25.01.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve 32 Sayılı Kararda Değişiklikler yapan 2018/11185 sayılı Kararla ve 32 Sayılı Karar'a ilişkin Tebliğ'de değişiklikler yapan 2018-32/46 numaralı Tebliğ ile dövizli kredilere ilişkin küçük ve orta boy işletmeler için getirilen bazı sınırlayıcı düzenlemeler açıklanmıştı. Konu ile ilgili 17 Şubat 2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan ve aynı gün yürürlüğe giren "Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile büyük boy işletmeler olarak adlandırılabilen, 15 milyon ABD Doları ve üzerinde döviz kredisi bulunan firmalar için düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu Yönetmelikle firmalara getirilen yükümlülükler aşağıda yer almaktadır

1. Yükümlülükler

Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredilerinin toplamı ilgili hesap döneminin son iş günü itibarıyla 15 milyon ABD doları ve üstünde olan firmalar (5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki gerçek ve tüzel kişiler), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından oluşturulan ve www.tcmbveri.gov.tr internet sitesindeki sisteminde bulunacak "veri formu" ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak, yine internet üzerinden sisteme girişini yaparak Merkez Bankasına, müteakip hesap döneminden itibaren, bildirmekle yükümlüdür.

Bildirimler,

- ✓ ilgili yılın **31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül** tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için **takip eden birinci ayın sonuna (30 Nisan, 31 Temmuz ve 31 Ekim'e) kadar** ve
- ✓ 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için **takip eden üçüncü ayın sonuna (31 Mart'a) kadar**

tamamlanacaktır.

Kredi tutarlarının ABD doları karşılığı ilgili dönemin son iş gününe ilişkin Resmî Gazete’de yayımlanan döviz alış kuru kullanılarak belirlenecektir.

- ✓ Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın yabancı para nakdi kredileri ile dövize endekli kredileri toplamı hesaplanırken varsa **son hesap dönemine ilişkin TMS’lere göre hazırlanan finansal durum tablosu**, TMS’lere göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise **vergi mevzuatı çerçevesinde** kamu idarelerine sunulmak üzere **hazırlanan bilanço** dikkate alınacaktır.
- ✓ Bildirimle yükümlü olan firmanın, yabancı para nakdi krediler ile dövize endekli kredileri toplamının Merkez Bankasınca tanımlanan sınırın altında kalması durumunda, müteakip yıllık hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erecektir.
- ✓ Bildirim yükümlülüğü olan firma, **yükümlülüğün başladığı tarihten itibaren 60 gün içinde** (ilk bildirim yükümlülüğü 31 Mart 2018 tarihinde sona eren hesap döneminde başladığı için, **31 Mayıs 2018 tarihine kadar**) KGK tarafından bağımsız denetim yapmak üzere yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu veya denetim üstlenen bağımsız denetçi ile **denetim sözleşmesi yapacaktır.**
- ✓ Firma yönetimi Bankaya bildirilecek verilerin tam ve doğru olmasından sorumludur.

2. Bağımsız Denetimin Kapsamı

Yıllık hesap dönemine ilişkin bildirilen verilerin denetimi, bu verilerin ara dönemlerde bildirilen veriler ile tutarlılığının denetimi de dahil, denetçi tarafından KGK düzenlemelerine uygun olarak **izleyen yılın 31 Mayıs tarihine kadar** tamamlanacaktır.

Bu denetimlerde, “Özel Hususlar – Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi ile Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi” başlıklı BDS 805 ile birlikte denetimle ilgili tüm BDS’lere uyulacaktır.

Denetçi, bildirilen verilerde, bariz biçimde önemsiz sayılanlar dışında yanlışlık tespit etmesi durumunda firmadan gerekli düzeltmeleri yapmasını Sistem üzerinden talep edecektir. Denetçi tarafından bildirilen yanlışlıklar firma tarafından **beş iş günü içerisinde** düzelterek Sisteme yüklenecektir.

Denetçi, olumlu görüş içeren denetim raporunun imzalanmış kopyasını **izleyen yılın 31 Mayıs tarihine kadar** Sisteme yükleyecek ve onay işlemini gerçekleştirecektir.

Denetçi tarafından düzeltilmesi talep edilen yanlışlıkların firma yönetimi tarafından düzeltilmemesi halinde bildirilen veriler için onay işlemi yapılamayacak ve olumsuz görüş verilecektir. Olumsuz görüşü içeren denetim raporunun imzalanmış kopyası **izleyen yılın 31 Mayıs tarihine kadar** Sisteme yüklenecektir.

Bildirilmesi zorunlu olan verilerin denetiminin mümkün olmaması halinde denetçi denetimden çekilecek ve bu durumun nedenlerini yazılı olarak Sisteme yükleyecektir.

Ayrıca Denetçi, denetim sözleşmesini, Sisteme yüklediği raporları ve altıncı fıkra uyarınca yazdığı

yazıyı KGK düzenlemelerinde belirlenen süreler içerisinde KGK'ya da bildirecektir.

3. Ceza Hükümleri

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 1211 sayılı Kanununun 44. Maddesindeki düzenleme uyarınca, gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkilidir.

Anılan Kanununun 68. maddesi hükmüne göre; Bankaca istenilen bilgi ve belgeleri vermeyen, gerçeğe aykırı veren veya belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak veren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında **bin günden iki bin güne kadar adli para cezasına** hükmolunur.

Yukarıda açıklanan “**veri bildirim**”nin yapılmaması, doğru veya eksiksiz gerçekleştirilmemesi veya olumsuz görüş verilmesini gerektiren durumların düzeltilmemesi hallerinde 1211 sayılı Kanununun 68 inci maddesi gereğince işlem başlatılabilecektir.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.